

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Blyerstatningsmiddel

Artikel nr.

36-641

UFI kode

HSF8-P374-H005-N169

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Brug

Brændstofadditiver og brændstofkomponenter

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør

Biltema Danmark A/S

Adresse

Japanvej 18
4200 Slagelse
Danmark

Telefon

+45 70 80 77 70 E-mail kundservice@biltema.c

E-mail

kundservice@biltema.com

Hjemmeside

www.biltema.dk

1.4. Nødtelefon

Giftlinjen: 82 12 12 12

Tilgængelig udenfor kontor tid

Ja

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassifikation i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 med senere ændringer

Klassifikation

Hudirritation, kategori 2
Alvorlig øjenskade, kategori 1
Fare ved aspiration, kategori 1
Farlig for vandmiljøet, kategori kronisk 3

Faresætninger

H304, H315, H318, H412

2.2. Mærkningselementer

Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 med senere ændringer

Farepiktogrammer

Signalord

Advarsel

Faresætninger

H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
H315 Forårsager hudirritation.
H318 Forårsager alvorlig øjenskade.
H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Sikkerhedssætning(er)

P101 Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.
P102 Opbevares utilgængeligt for børn.
P280 Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse .
P303 + P361 + P353 VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl [eller brus] huden med vand.
P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P314 Søg lægehjælp ved ubehag.
P301 + P330 + P331 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Skyl munden. Fremkald IKKE opkastning.
P301 + P312 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Kontakt GIFTLINJEN/læge/. i tilfælde af ubehag.
P233 Hold beholderen tæt lukket.
P405 Opbevares under lås.
P501 Indholdet/beholderen bortskaffes i i overensstemmelse med lokale/regionale/nationale/internationale regler.

2.3. Andre farer

Dette stof opfylder ikke PBT/vPvB-kriterierne i REACH, bilag XIII.

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

PUNKT 3: Sammensætning af/ oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Kemisk navn	CAS nr. EF nr. REACH nr. Indeks Nr.	Konc.	Klassifikation	H-sætning M-faktor akut M-faktor kronisk	Note
petroleum (råolie); Straight run petroleum; En sammensat blanding af carbonhydrider fremstillet ved destillation af råolie. Den består af carbonhydrider, overvejende C9 til og med C16, med kogeinterval omtrent fra 150°C til 290°C.	8008-20-6 232-366-4 - 649-404-00-4	>88 - ≤100%	Asp. Tox. 1, Skin Irrit. 2, STOT SE 3 - resp. tract irrit.	H304, H315, H336 - -	-
petroleum (råolie), hydroafsvovlet; Uspecificeret petroleum; En sammensat blanding af carbonhydrider opnået fra en rå råolie ved behandling med hydrogen for at omdanne organisk svovl til hydrogensulfid, der fjernes. Den består af carbonhydrider, overvejende C9 til og med C16, med kogeinterval omtrent fra 150°C til 290°C.	64742-81-0 265-184-9 - 649-423-00-8	≥3 - ≤4%	Flam. Liq. 3, Asp. Tox. 1	H226, H304 - -	-
destillater (råolie), solventafvoksede tunge paraffin	64742-65-0 265-169-7 01-2119471299-27 -	<3%	Asp. Tox. 1	H304 - -	-
POTASSIUM SALT OF A CARBOXYLIC ACID	7491-09-0 231-308-5 - -	≥1 - ≤2%	Eye Irrit. 2	H315, H318 - -	-
Phenol, (dimethylamino)methyl-, polyisobutylene derivs.	- - - -	≥1 - ≤2%	Aquatic Chronic 3	H412 - -	-
solventnaphtha (råolie), tung aromatisk; Uspecificeret petroleum; En sammensat blanding af carbonhydrider opnået fra destillation af aromatiske strømme. Den består overvejende af aromatiske carbonhydrider, overvejende C9 til og med C16, med kogeinterval omtrent fra 165°C til 290°C.	64742-94-5 265-198-5 - 649-424-00-3	<0,5%	Asp. Tox. 1, Aquatic Chronic 2, STOT SE 3 - resp. tract irrit.	H304, H336, H411 - -	-

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

Yderligere information om indgående stoffer

Den fuldstændige tekst til H-/EUH-erklæringerne, der er nævnt i dette afsnit, findes i punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding

Ved vejtrækningsbesvær: Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vedkommende hviler i en stilling, som letter vejtrækningen. Søg lægehjælp ved ubehag.

Hudkontakt

Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Vask med rigeligt vand/sæbe. Ring til læge i tilfælde af ubehag.

Øjenkontakt

VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Hvis symptomerne vedvarer, skal du ringe til en læge.

Indtagelse

FREMKØR IKKE OPKASTNING, hvis den tilskadekomne har slugt et petroleumbaseret produkt. Risiko for aspiration og kemisk lungebetændelse. I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Hent omgående medicinsk nødhjælp. SPYS skyllevandet ud.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Hudkontakt

Irriterende

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandle symptomatisk.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler

skum, kuldioxid, tørpulver eller vandtåge.

Uegnede slukningsmidler

Brug ikke en stærk vandstråle, da den kan sprede sig og udvide ilden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Dampe er tungere end luft, udbredes langs gulvet og danner eksplosive blandinger med luft. Ved ophedning eller brand dannes giftige gasser. : kuloxider , Kulmonoxid

Versionsnummer:	1
Udstedt:	2024-08-13

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Særlige personlige værnemidler for beredskabet

Bær altid fuldt brandforebyggende udstyr. Anvend åndedrætsværn. Ved brand: Evakuer området. Brug vandstråletåge i farezonen til beskyttelse af personer og til nedkøling af beholdere. Brandmænd skal bruge standard beskyttelsesudstyr, herunder flammehæmmende frakke, hjelm med ansigtsskærm, handsker, gummistøvler og i lukkede rum, SCBA.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Bør opsamles med væskebindende materialer (sand, kisel, syre- og universalbinder). Bortskaf i overensstemmelse med lokale regler.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå udledning til afløb, jord eller vandløb Konstruer midlertidige diger af snavs, sand eller ethvert passende let tilgængeligt ikke-brændbart (savsmuld) materiale for at forhindre spredning af materialet.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Brug af beskyttelsesbeklædning Opsug væsken i inert absorbent såsom vermiculit, saml materialet og send det til bortskaffelse. Kontaminerede områder bør omgående rengøres med: Skyl derefter legeområdet med rigeligt vand. Mindre spild kan tørres op med en klud eller lignende. Resterne efter dekontaminering efterlades som farligt affald.

6.4. Henvisning til andre punkter

Personlige værnemidler: se punkt 8 Destruktion: se punkt 13

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Forebyggende sikkerhedsforanstaltninger

Håndteres forsigtigt - undgå stød, gnidning og slag.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares i tæt lukket originalemballage. Beskyttes mod sollys. Må ikke udsættes for en temperatur, som overstiger 50 °C/122 °F. Opbevares køligt. Skal holdes væk fra varmekilder (f.eks. varme overflader), gnister og åben ild.

7.3. Særlige anvendelser

Se afsnit 1.2 for specifikke applikationer.

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

Indeholder ingen stoffer i mængder over koncentrationsgrænserne, som der er bestemt en arbejdspladsgrænseværdi for.

8.2. Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol

Sørg for god ventilation i tilfælde af risiko for damp/tåge. Der forudsættes implementering af egnede standarder for arbejds-hygienje. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen af dette produkt. Før pausen og ved arbejdets ophør bør hænderne vaskes. Tilsmudsede klædningsstykker bør vaskes før genanvendelse.

Symboler for personlige værnemidler

Øjne- og ansigtsbeskyttelse

Hvis der er risiko for sprøjt, brug: Stelbriller

Beskyttelse af hænder

Bær egnede beskyttelseshandsker. Anbefalet materiale: Neopren , Butyl gummi

Hudbeskyttelse

Brug af beskyttelsesdragt

Åndedrætsværn

Åndedrætsværn er ikke påkrævet under normale brugsforhold. Halvmaske med filter mod organiske dampe eller et selvstændigt åndedrætsværn efter behov, hvis eksponeringsgrænseværdier for stoffer overskrides eller i et dårligt ventileret miljø.

Fare ved opvarmning

Skal holdes væk fra varmekilder (f.eks. varme overflader), gnister og åben ild.

Miljøeksponeringskontrol

Indslæb i miljøet skal undgås.

PUNKT 9: Fysisk og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk form

Væske

Farve

farveløs

Versionsnummer:	1
Udstedt:	2024-08-13

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

Lugt

Petroleum

Smeltepunkt/Frysepunkt

Ingen data tilgængelige

Kogepunkt eller begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval

Ingen data tilgængelige

Antændelighed

Ingen data tilgængelige

Øvre og nedre eksplosionsgrænse

Ingen data tilgængelige

Flammepunkt

> 60 °C

Metode

TAG CC

Selvantændelsestemperatur

Ingen data tilgængelige

Nedbrydningstemperatur

Ingen data tilgængelige

pH

Ingen data tilgængelige

Kinematisk viskositet

< 8 cSt

Opløselighed

Produktet er uopløseligt og flyder på vand.

Fordelingskoefficient n-oktanol/vand (logværdi)

Ingen data tilgængelige

Damptryk

~ 0,22 kPa

Massefylde og/eller relativ massefylde

Ingen data tilgængelige

Relativ dampmassefylde

Ingen data tilgængelige

VOC %

8 - 100 %

Partikelegenskaber

Ingen data tilgængelige

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

9.2. Andre oplysninger

Ingen data tilgængelige

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1. Reaktivitet
- Ingen data disponible
- 10.2. Kemisk stabilitet
- Stabil ved anvendelse af de anbefalede regler for lagring og håndtering.
- 10.3. Risiko for farlige reaktioner
- Ingen kendte farlige reaktioner.
- 10.4. Forhold, der skal undgås
- Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt.
- 10.5. Materialer, der skal undgås
- Oxidationsmiddel, stærk
- 10.6. Farlige nedbrydningsprodukter
- Der udvikles tæt røg i tilfælde af brand. Kulmonoxid , Kuldioxid , Aldehyd .

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

- 11.1. Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008
- hudkontakt LD50: > 2000 mg/kg Kanin
- oral LD50: > 2000 mg/kg Rotte
- inhalativ LC50: > 200 mg/l/4h Rotte
- Akut toksicitet
- Kan forårsage kvalme, hovedpine, svimmelhed og forgiftning.
- Hudætsning/-irritation
- irriterende.
- Alvorlig øjenskade/øjenirritation
- Forårsager alvorlig øjenskade.
- Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering
- Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
- Kimcellemutagenicitet
- Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

Kræftfremkaldende

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Toksicitet ved gentagen dosering

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Reproduktionstoksicitet

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Enkel STOT-eksponering

Organiske opløsningsmidler kan ved overeksponering påvirke centralnervesystemet og forårsage svimmelhed og forgiftning samt i meget høje koncentrationer bevidstløshed og død.
Dampe kan forårsage hovedpine, træthed, svimmelhed og kvalme. Dampe i høje koncentrationer er beroligende. Symptomer efter overeksponering kan omfatte følgende:
Hovedpine. Træthed. Svimmelhed. Centralnervesystemets depression.

Gentagne STOT-eksponeringer

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Aspirationsfare

Farlig: Kan forårsage lungeskade ved indtagelse. Aspiration under opkastning eller indtagelse kan forårsage kemisk lungebetændelse. Høje koncentrationer og hyppigt tilbagevendende eksponering kan forårsage hovedpine, træthed, svimmelhed og koncentrationsbesvær. Langvarig hudkontakt kan forårsage rødme og irritation. Sprøjt i øjnene: Midlertidig irritation.

11.2. Oplysninger om andre farer

Hormonforstyrrende egenskaber

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Toksicitet

Produktet kan forårsage skadelige langtidsvirkninger i vandmiljøet.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Ingen data tilgængelige

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Ingen data tilgængelige

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet

Ingen data disponible

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Resultat af PBT og vPvB vurdering

Stofferne i blandingen opfylder ikke PBT/vPvB kriterierne ifølge REACH, bilag XIII.

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

12.6. Hormonforstyrrende egenskaber

Dette produkt indeholder intet stof, der har endokrine egenskaber overfor mennesker, da ingen ingrediens opfylder kriterierne.

12.7. Andre negative virkninger

Andre negative virkninger

Må ikke kommes i kloakafløb eller vandløb.

Andre

Ingen data tilgængelige

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Overvejelser om bortskaffelse

Produktet er ikke klassificeret som farligt affald. Samles i egnede lukkede beholdere og bortskaffes. Bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med gældende regionale, nationale og lokale love og regler. Lokale regler kan være mere bindende end regionale eller nationale krav og skal følges.

Emballage

Tom og rengjort emballage kan efterlades til genbrug eller forbrænding og sorteres som plast. Bortskaf affalddåser og -beholdere efter de lokale bestemmelser.

Andre

Bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter. Affaldskategorien er vejledende og afhænger af, hvordan affaldet er opstået. Emballage med restindhold af produktet skal bortskaffes på samme måde som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer eller ID-nummer

1268

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

Korrekt forsendelsesnavn for ADR/RID/ADN

PETROLEUMSDESTILLATER, N.O.S.

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

14.3. Transportfareklasse(r)

Etiket

ADR/RID/ADN

3

IMDG

3

IATA

3

Klasse

3

Klassifikationskode

F1

Farenummer

30

ADN klasse

3

ADN klassifikationskode

F1

14.4. Emballage gruppe

ADR / RID / ADN: III

14.5. Miljøfarer

Ikke relevant

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Supplerende transportdata

Tunnelrestriktionskode: D/E

Transportkategori: 3

14.7. Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter

Ikke relevant

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

Andre
Ikke relevant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

EU-regler

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) Blandingen er ikke klassificeret som farlig i henhold til forordning (EF) Nr. 1272/2008 [CLP].

Nationale bestemmelser

- Bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer.
- Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer.
- Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører m.v. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.
- EU-forordning 2015/830 /EC, 1907/2006/EC (REACH), 1272/2008/EC (CLP), 790/2009/EC. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 329 af 16. maj 2002 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter, med ændringer.
- Bekendtgørelse nr. 923 af 28/09/2005 om listen over farlige stoffer. At-Vejledning C.0.1 af August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer.
- Bekendtgørelse om affald.
- Bekendtgørelse om produktregistret.
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr 1634 af 13. December om affald.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der gennemførtes ikke kemikaliesikkerhedsvurderinger for stoffer i denne blanding.

Sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Blyerstatningsmiddel

PUNKT 16: Andre oplysninger

Forkortelser

- ADN - Den europæiske konvention om international transport af farligt gods ad indre vandveje
- ADR - Den europæiske konvention om international transport af farligt gods ad vej
- ATE - Estimat for akut toksicitet (Acute Toxicity Estimate)
- C&L - Klassificering og mærkning
- CLP - Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering (Classification Labelling Packaging Regulation)
- CMR - Kræftfremkaldende, mutagen eller reproduktionstoksisk (Carcinogen, Mutagen, or Reproductive Toxicant)
- CSR - Kemikaliesikkerhedsvurdering
- DNEL - Afledt nuleffektniveau (Derived No Effect Level)
- ECHA - Det Europæiske Kemikalieagentur
- GHS - Globalt harmoniseret system til klassificering og mærkning af kemikalier
- IATA - Den Internationale Luftfartssammenslutning (International Air Transport Association)
- IMDG - Den internationale kode for søtransport af farligt gods (International Maritime Dangerous Goods)
- Kow - Oktanol-vand-fordelingskoefficient
- LC50 - Dødelig koncentration (Lethal Concentration) for 50 % af en forsøgspopulation
- LD50 - Dødelig dosis (Lethal Dose) for 50 % af en forsøgspopulation
- LoW - Listen over affald (List of Wastes)
- OEL - Grænseværdi for erhvervsmæssig eksponering (Occupational Exposure Limit)
- PBT - Persistent, bioakkumulerende og toksisk stof (Persistent, Bioaccumulative and Toxic)
- PNEC - Forventet nuleffekt-koncentration (Predicted No Effect Concentration)
- REACH – Forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier
- RID - Reglementet for international befordring af farligt gods med jernbane
- SCBA - Luftforsynet åndedrætsværn (Self-Contained Breathing Apparatus)
- STOT - Specifik målorgantoksicitet (Specific Target Organ Toxicity)
- SVHC - Særligt problematiske stoffer
- UFI - Unik formelidentifikator
- vPvB - Meget persistent og meget bioakkumulerende (Very Persistent and Very Bioaccumulative)

Sætningsbetydning

- Skin Irrit. 2 - Hudirritation, kategori 2
- Eye Dam. 1 - Alvorlig øjenscade, kategori 1
- Asp. Tox. 1 - Fare ved aspiration, kategori 1
- Aquatic Chronic 3 - Farlig for vandmiljøet, kategori kronisk 3
- STOT SE 3 - resp. tract irrit. - Specifik organtoksicitet – sjælden brug, kategori 3 – luftvejsirritation
- Flam. Liq. 3 - Brandfarlige væsker, kategori 3
- Eye Irrit. 2 - Øjenirritation, kategori 2
- Aquatic Chronic 2 - Farlig for vandmiljøet, kategori kronisk 2
- H226 Brandfarlig væske og damp.
- H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
- H315 Forårsager hudirritation.
- H318 Forårsager alvorlig øjenscade.
- H336 Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.
- H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
- H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.